

การพัฒนาหลักสูตรบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร Development of Accounting Curriculum, Faculty of Management Science, Silpakorn University

ประสพชัย พสุนนท์ / Prasopchai Phasunon

มหาวิทยาลัยศิลปากร / Silpakorn University, Thailand

E-mail: prasopchai@ms.su.ac.th

นภนนท์ หอมสุต / Noppanon Homsud

มหาวิทยาลัยศิลปากร / Silpakorn University, Thailand

E-mail: noppanon@ms.su.ac.th

ธีระวัฒน์ จันทิก / Thirawat Chantuk

มหาวิทยาลัยศิลปากร / Silpakorn University, Thailand

E-mail: thirawat@ms.su.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นเชิงประเมินในด้านความต้องการในการเรียนหลักสูตรบัญชีของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และศึกษาแนวทางการทำหลักสูตรบัญชี ตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตรของ Tabarวมถึงการสกัดแนวโน้มความคิดเห็นจากการศึกษาความคิดเห็นเชิงประเมิน เพื่อสังเคราะห์เป็นรายวิชาและคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรบัญชีตลอดจนการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือแบบสอบถามความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตรบัญชี จำนวนอย่างละ 400 ตัวอย่าง และแบบสอบถามผู้ประกอบการบริษัทเอกชน จำนวน 100 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลเชิงสาเหตุ การค้นหาแบบจำลองปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่ผู้ประกอบการต้องการ ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนมีความต้องการในการเรียนหลักสูตรบัญชี และผู้ปกครองก็จะให้การสนับสนุนเป็น อย่างดี เนื่องจากเห็นว่าเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและได้รับเงินเดือนในอัตราที่สูง โดยจากการวิเคราะห์ SWOT เห็นว่าคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความพร้อมและมีศักยภาพในด้านการเรียนการสอน และมีชื่อเสียง และจากการสกัดแนวโน้มความคิดเห็นเชิงประเมินเพื่อนำมาใช้ในการคัดเลือกเนื้อหาสาระ สามารถกำหนดเป็นรายวิชาในการเรียนการสอนในหลักสูตรบัญชีได้ทั้งสิ้น 24 รายวิชา สำหรับการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ ปรากฏว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางการจัดทำหลักสูตรบัญชีในด้านเนื้อหาวิชา ส่งผลทางตรงต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่ผู้ประกอบการต้องการ

คำสำคัญ: คุณลักษณะของบัณฑิต, หลักสูตรบัญชี, สถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

Abstract

This research aims to study evaluating opinion on desire of studying in Accounting Program of students and their parents regarding environmental analysis, desired attributes of graduate, knowledge and abilities on operating work related to accounting field, demand of using graduates for supporting moving toward AEC situation; and to study guidelines of establishing Accounting curriculum under Accounting development process of Taba and extraction on tendency of evaluating opinion for synthesizing as courses and course description of Accounting curriculum as well as casual model analysis. Research tools used in this study was questionnaire on desire of studying in Accounting Program of students and their parents distributed to 400 samples and questionnaire for 100 samples of entrepreneurs of private company. Statistics used in this research were percentage, mean, standard deviation, path analysis, and finding of casual factor model influencing on desired attributes of graduate required by entrepreneurs. The results showed that students desired to major in Accounting Program and their parent also supported them because they thought that they would be needed for labor market and earn high salary. From SWOT analysis, it could be seen that Faculty of Management Science, Silpakorn University, had readiness, reputation and potential on instruction and reputation. From extracting tendency of evaluating opinion for using in selecting contents. The Faculty was able to establish 24 courses for instruction of Accounting program. For casual influence analysis, it was found that factor on knowledge and abilities on operation related to accounting field influenced on using graduate for supporting moving toward AEC situation and guidelines of establishing Accounting curriculum on subject's description directly influenced on desired attributes of graduate required by entrepreneurs.

Keywords: Attributes Of Graduate, Accounting Curriculum, Moving Toward AEC Situation

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงผ่านทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และถือได้ว่าเป็นยุคแห่งการเรียนรู้และการสังสรรค์ความรู้ ที่อาศัยความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มาเป็นกลไกหลักในการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคม ในขณะที่ประเทศได้มุ่งพัฒนาองค์ความรู้แก่ทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมให้เกิดการศึกษาในทุกระดับของประชาชน ซึ่งความคิดในการพัฒนาการศึกษาของคนในสังคมนั้น ถือได้ว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาประเทศในระยะยาว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศ โดยความต้องการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศเริ่มเป็นรูปธรรมในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) เป็นต้นมา โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาคนให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติในด้านต่าง ๆ นโยบายของภาครัฐซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2545) และจากการที่ประเทศไทยได้เป็นหนึ่งในสมาคมประชาชนชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียนได้มีการก่อตั้งขึ้นตั้งแต่วันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ.2510 เป็นองค์กรความร่วมมือระดับภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความร่วมมือในการเพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ พัฒนาสังคม วัฒนธรรมในกลุ่มประเทศสมาชิก จึงส่งผลให้เกิดการเปิดการค้าเสรีขึ้น และส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การบริการ การท่องเที่ยว หรือแม้กระทั่งภาคการศึกษา (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2556)

ทั้งนี้การศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญที่จะส่งเสริมให้ประชาคมด้านอื่น ๆ มีความเข้มแข็ง เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ได้แก่ 1) ให้ประเทศไทยเป็น Education Hub มีการเตรียมความพร้อมในด้านกรอบความคิด โดยให้มีการร่วมมือกัน 3 ด้าน คือ ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและจัดการศึกษา 2) ขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษาดูด้วยการสร้าง ความเข้าใจ

ในเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ โดยการพัฒนาตามหลัก 3N ได้แก่ (1) Ned Net โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (2) NEIS ศูนย์กลางรวบรวม จัดเก็บ และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษา (3) NLC ศูนย์เรียนรู้แห่งชาติ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา เพื่อพัฒนาไปสู่ประชาคมอาเซียนและสากลต่อไป (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2556)

บทบาทของอาเซียนต่อการศึกษาระดับต้นจึงทำให้สถานการณ์การจัดการศึกษาของประเทศในอนาคตอันใกล้ จะเผชิญกับแรงกระตุ้นมาจากทั้งภายในและภายนอกประเทศ (ปราโมทย์ ประสาทกุล, สุรียพร พันพิ่ง และ ปัทมา ว่าพัฒนางศ์, 2550) ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้มาตรฐานการจัดการศึกษาเปลี่ยนไป โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ซึ่งถือว่าการสร้างองค์ความรู้พื้นฐานวิชาชีพที่สำคัญ ที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมุ่งผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ที่จะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ภาวะการแข่งขันในเวทีอาเซียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพรนพ พุกกะพันธ์ ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของคนไทยที่ประเทศชาติต้องการ ได้แก่ มีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม ชยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาชีพ สำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนมีความเสียสละ สามัคคีกัน ซึ่งสถาบันการศึกษาจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่มีการสอดแทรกและปลูกฝังให้บัณฑิตถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน (พรนพ พุกกะพันธ์, 2544)

ในอนาคตการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรการบัญชี ถือว่าเป็นหลักสูตรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งด้านหนึ่งในห่วงโซ่แห่งการบริหารทางภาครัฐและภาคธุรกิจ การจัดการศึกษาในหลักสูตรบัญชีนั้นจะต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน ประกอบกับองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชนต่างพยายามที่จะแสวงหาบุคคลากรที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากพนักงานมีคุณภาพจะทำให้องค์กรเจริญเติบโตและทำให้องค์กรมีการพัฒนารวมทั้งตัวพนักงานและขององค์กรเองด้วย การแสวงหาบุคคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในปัจจุบันนี้ต้องสามารถเผชิญกับปัญหาที่เปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันได้ ซึ่งหากพนักงานไม่สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ก็จะส่งผลต่อการอยู่รอดและความก้าวหน้าขององค์กร (สมชาติ กิจยรรยง, 2548)

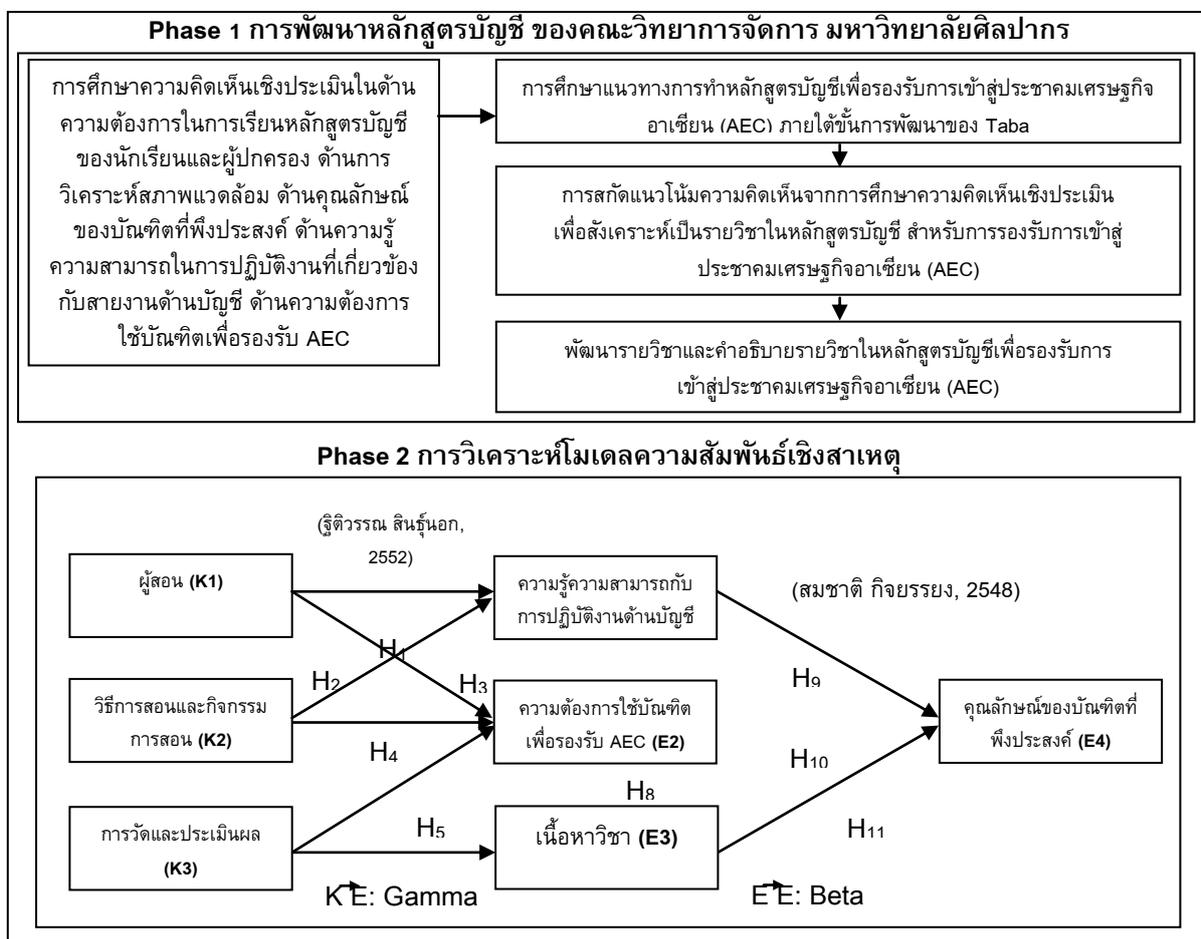
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน มีความสนใจที่จะทำการพัฒนาหลักสูตรบัญชีขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยที่มีการเปิดการเรียน ที่หลากหลาย และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงาน ดังปณิธานการศึกษาที่ได้กล่าวไว้ว่า “สร้างสรรค์ปัญญา พัฒนาความรู้ เชิดชูจริยธรรม ผู้นำการปฏิบัติ” (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556)

จากปรากฏการณ์ข้างต้น จึงทำให้คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการหลักสูตรการบัญชี ให้ตรงกับ ความต้องการทั้งทางด้านผู้เรียนและผู้ประกอบการ ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต จึงมีความสนใจในการศึกษาความคิดเห็นเชิงประเมิณในด้านความต้องการในการเรียนหลักสูตรบัญชีของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) และศึกษาแนวทางการทำหลักสูตรบัญชี ภายใต้ชั้น การพัฒนาของ Tabla รวมถึงการสกัดแนวโน้มความคิดเห็นจากการศึกษาความคิดเห็นเชิงประเมิณเพื่อสังเคราะห์ เป็นรายวิชาและคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรบัญชี ตลอดจนดำเนินการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิต เพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรบัญชีในด้านเนื้อหา ผู้สอน วิธีการสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ที่มีผลต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่ผู้ประกอบการต้องการ เพื่อให้ได้หลักสูตรการบัญชีที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนในคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งในเบื้องต้นทางคณะวิทยาการจัดการยังไม่มีมีการเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าว และเล็งเห็นว่าการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ทางด้านหลักสูตรบัญชี มีจริยธรรมในการนำไปประกอบอาชีพ จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นเชิงประเมิณในด้านความต้องการในการเรียนหลักสูตรบัญชีของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. ศึกษาแนวทางการทำหลักสูตรบัญชีเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายใต้ขั้นการพัฒนาของ Tabo
3. สกัดแนวโน้มความคิดเห็นจากการศึกษาความคิดเห็นเชิงประเมิณเพื่อสังเคราะห์เป็นรายวิชาในหลักสูตรบัญชีสำหรับการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
4. วิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทาง การพัฒนาหลักสูตรบัญชีในด้านเนื้อหา ผู้สอน วิธีการสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ที่มีผลต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่ผู้ประกอบการต้องการ

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียน ชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี กลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มผู้ประกอบการ สำหรับการคำนวณตัวอย่าง เนื่องจากไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ ดังนั้นการคำนวณหาขนาดตัวอย่างจึงใช้สูตรการหาขนาดของตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548) โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% (Alpha 0.05) ฉะนั้นจากขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 385 ตัวอย่าง แต่เพื่อความเหมาะสมผู้วิจัยได้บวกเพิ่ม 4% (15 ตัวอย่าง) เพื่อป้องกันความผิดพลาด ดังนั้นในงานวิจัยในส่วนของกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและกลุ่มผู้ปกครอง จึงใช้จำนวนตัวอย่าง กลุ่มละ 400 ตัวอย่าง (Alpha 0.05) แต่สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการบริษัทเอกชน เนื่องจาก เป็นตัวอย่างเฉพาะ ผู้วิจัยใช้ขนาดตัวอย่างจำนวน 100 ตัวอย่าง สำหรับกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และกลุ่มผู้ปกครองนี้ ได้จากการเลือกตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการบริษัทเอกชนใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (วรรณิ แกมเกตุ, 2551)

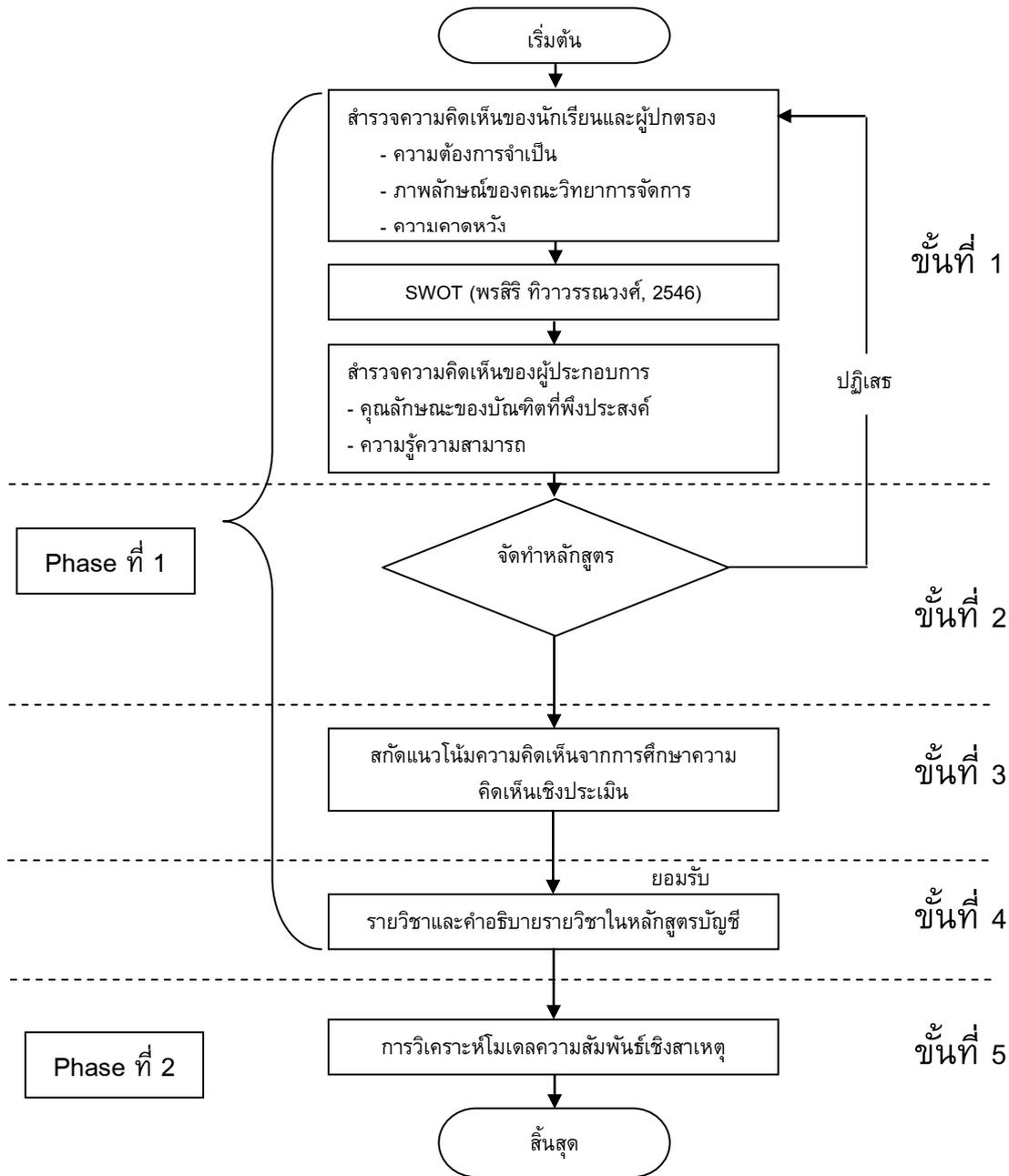
ความน่าเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทดสอบค่าความตรงของเนื้อหา (Content Validity) พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามชัดเจนและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ และนำแบบสอบถามที่ได้ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ (Pre-Test) กับตัวอย่างจำนวน 30 ชุด และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่ค่ามากกว่า 0.7 เพื่อแสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นเพียงพอ โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลลัพธ์ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับ ความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง $0 < \alpha < 1$ ค่าที่ได้ของแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ผู้ปกครอง และสถานประกอบการเท่ากับ 0.96, 0.94 และ 0.98 ตามลำดับ ซึ่งใกล้เคียงกับ 1 แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 445)

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. ดำเนินการลงรหัส (Coding) และนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS
3. การคำนวณสถิติแยกเป็น 2 ส่วน ดังนี้
 - 3.1 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) การวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) คิดเป็นร้อยละ (Percentage) การใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2550) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)
 - 3.2 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor Analysis: CFA) (Mueller, 1996)

ขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน สามารถพิจารณาได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรบัญชี

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นเชิงประเมินในด้านความต้องการในการเรียนหลักสูตรบัญชีของนักเรียนและผู้ปกครอง ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ในด้านของจุดแข็งในการดำเนินการหลักสูตรบัญชี ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้แก่ คณะวิชาที่มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สำหรับในด้านของจุดอ่อน ได้แก่ การเรียนในหลักสูตรบัญชีอาจไม่สามารถสร้างบัณฑิตที่เก่งการใช้ภาษาอังกฤษที่รองรับประชาคมอาเซียน และในด้านของโอกาส พบว่า ครอบคลุมให้การสนับสนุนการเรียนในหลักสูตรบัญชี ตลอดจนในด้าน

ของอุปสรรค พบว่า การเขียนหลักสูตรต้องอยู่ภายใต้กรอบวิชาที่บัญชีมีความยุ่งยากและต้องเสนอขออนุมัติหลักสูตรหลายขั้นตอน

ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ในด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงาน ด้านเชาวน์ปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเกือบทุกข้อ ในด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ

หากพิจารณาถึงความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ในด้านปฏิบัติการและการผลิต อยู่ในระดับมาก และในด้านการจัดการองค์การอยู่ในระดับมาก รวมถึงในด้านการจัดการองค์การอยู่ในระดับมาก ตลอดจนในด้านการจัดการองค์การอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาแนวทางการทำหลักสูตรบัญชีเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายใต้ชั้นการพัฒนาของ Tabá สำหรับการสำรวจความต้องการในการเรียนหลักสูตรบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหลักสูตรบัญชี พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการเรียนหลักสูตรบัญชีเป็นอย่างมาก อีกทั้งในมุมมองด้านของภาพลักษณ์ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้ปกครองและนักเรียนให้ความเห็นที่ตรงกันว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง มีความพร้อมและมีศักยภาพในด้านการเรียนการสอน แต่ในขณะที่เดียวกันผู้ปกครองและนักเรียนให้ความเห็นที่ตรงกันว่าการเรียนหลักสูตรบัญชีควรมีการนำวิชาภาษาอังกฤษมาสอดแทรกในหลักสูตรให้มากขึ้น เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับ Good (2003: 157) กล่าวว่า การดัดแปลงหลักสูตรให้มีความแตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่ และถึงแม้ว่าการเปิดประชาคมอาเซียนจะทำให้นักศึกษาที่จบออกไปได้รับโอกาสในการทำงานกับองค์กรต่างๆ มากขึ้น แต่ในทางกลับกัน ก็เพิ่มความรุนแรงในการแข่งขันในโลกของการทำงานมากขึ้นด้วย ดังนั้นการมีทักษะทางภาษาที่ดีก็ถือว่าเป็นการเพิ่มจุดแข็งให้กับผู้เรียนด้วย สอดคล้องกับ Hassall, Joyce, Montana & Anes (1999) พบว่า ทักษะทางด้านการศึกษาเป็นทักษะสำคัญที่สุดสำหรับนักบัญชี

ในด้านของการคัดเลือกเนื้อหาสาระ ได้วิเคราะห์จากความรู้ความสามารถที่สถานประกอบการให้ความสำคัญและกำหนดเป็นรายวิชาในการเรียนการสอนในหลักสูตรบัญชี มีทั้งสิ้น 24 รายวิชา ได้แก่ วิชาหลักการบัญชีขั้นต้น วิชาการบัญชีขั้นกลาง วิชาการตรวจสอบบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ วิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี วิชาการวางแผนภาษีอากร วิชาการภาษีอากร วิชาหลักสถิติ วิชาการเงินธุรกิจ วิชารายงานการเงินและการวิเคราะห์ วิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ วิชากฎหมายธุรกิจ วิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณทางธุรกิจ วิชาการตรวจสอบภายในและควบคุมภายใน วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ วิชาหลักการตลาด วิชาเศรษฐศาสตร์ทั่วไป วิชาการบัญชีต้นทุน วิชาการบัญชีขั้นสูง วิชาการสอบบัญชี วิชาหลักเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ วิชาสถิติเพื่อการวิจัยทางการบัญชี วิชาองค์การและการจัดการ วิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบัญชี และวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบัญชี

สำหรับในเรื่องของการจัดความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ พบว่า สื่อการเรียนการสอน ควรมีสื่อและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัย และมีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนที่สามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ด้านของเนื้อหาสาระ ควรมีเนื้อหาในการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับระยะเวลา การเรียนรู้, มีเนื้อหาที่ช่วยพัฒนาทักษะและก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ในด้านของอาจารย์ผู้สอน ควรมีความรอบรู้และมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้, มีวิธี การสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนได้, มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้ ที่เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน, มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศในการเรียนที่สนุกสนานกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ King (1996: 1363) กล่าวว่า ควรส่งเสริมการดึงเอาความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ ความเข้าใจ และสติปัญญาของครูมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ในด้านของการคัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้และการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหาสาระ จากผลการสำรวจข้อมูลจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า ควรชี้แจงรายละเอียดของแผนการสอนก่อนสอน, มีกิจกรรมการสอนส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียน, ควรใช้วิธีการสอนตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ตลอดจนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบัญชี เช่น ศึกษาดูงาน วิทยากรมาแนะนำ และการกำหนดประเด็นที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า การวัดและประเมินผลควรสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา, ผู้สอนตัดเกรดรายวิชาด้วยความยุติธรรม, แบบทดสอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลควรมีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน, มีการวัดและประเมินผลจากสมุดสะสมงานและการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน ตลอดจนมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

ผลการสกัดแนวโน้มความคิดเห็นจากการศึกษาความคิดเห็นเชิงประเมินเพื่อสังเคราะห์เป็นรายวิชาในหลักสูตรบัญชี สำหรับการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จากการสกัดแนวโน้มความคิดเห็นเชิงประเมิน สามารถนำมาจำแนกเป็นรายวิชาหลักและรายวิชารอง ได้ดังนี้

รายวิชาหลัก ได้แก่ วิชาหลักการบัญชีขั้นต้น วิชาการบัญชีขั้นกลาง วิชาการตรวจสอบบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ วิชาระบบสารสนเทศทางการบัญชี วิชาการวางแผนภาษีอากร วิชาการภาษีอากร วิชาหลักสถิติ วิชาการเงินธุรกิจ วิชารายงานการเงินและการวิเคราะห์ วิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ วิชากฎหมายธุรกิจ วิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณทางธุรกิจ และวิชาการตรวจสอบภายในและควบคุมภายใน

สำหรับรายวิชารอง ได้แก่ วิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ วิชาหลักการตลาด วิชาเศรษฐศาสตร์ทั่วไป วิชาการบัญชีต้นทุน วิชาการบัญชีขั้นสูง วิชาการสอบบัญชี วิชาหลักเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ วิชาสถิติเพื่อการวิจัยทางการบัญชี วิชาการจัดการและการจัดการ วิชาการเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพการบัญชี และวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การบัญชี

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุของปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ สายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางการจัดทำหลักสูตรบัญชีในด้านเนื้อหา ผู้สอน วิธีการสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ที่มีผลต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่ผู้ประกอบการต้องการ จากการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงสาเหตุ พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงาน ด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางการจัดทำหลักสูตรบัญชีในด้านเนื้อหาวิชา ส่งผลทางตรงต่อ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่ผู้ประกอบการต้องการ ในขณะที่ แนวทางการจัดทำหลักสูตรบัญชีในด้านผู้สอน วิธีการสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ส่งผลทางอ้อมต่อ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่ผู้ประกอบการต้องการ โดยผ่าน ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางการจัดทำหลักสูตรบัญชีในด้านเนื้อหาวิชา ทั้งนี้ผลการวิจัยได้สอดคล้องกับแนวคิดของ จำเนียร จวงตระกูล (2542) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรจะสามารถตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาได้ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี รู้ขั้นตอนและขอบเขตในการปฏิบัติงาน รวมถึงการเอาใจใส่ศึกษาเพิ่มเติมในงานที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งจะสอบถามและขอความช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้องหากเกิดข้อขัดข้องหรือไม่เข้าใจ และเป็นผู้มีความสามารถในการเรียนรู้งานต่างๆ ได้เป็น อย่างดี เพื่อการปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในงานของตนได้อย่างดี มีการเรียนรู้แนวคิดใหม่ ๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับแนวคิดของของ สมชาติ กิจยรรยง (2548) กล่าวว่า การจะพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามต้องการของผู้ประกอบการ จะต้องจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาคนตามทิศทางใหม่หลังปี 2000 คือ พัฒนาพลังจริยธรรม ศีลธรรม คุณธรรม สติปัญญา โดยทุ่มเทลงทุน ลงแรง ลงเงินเพื่อการนี้ให้ได้สัดส่วนอย่างน้อย 50% และพลังสมอง พลังกาย และพลังใจ ที่เหลืออีก ประมาณ 50% ของทรัพยากรที่จำกัดมาลงทุนในส่วนนี้

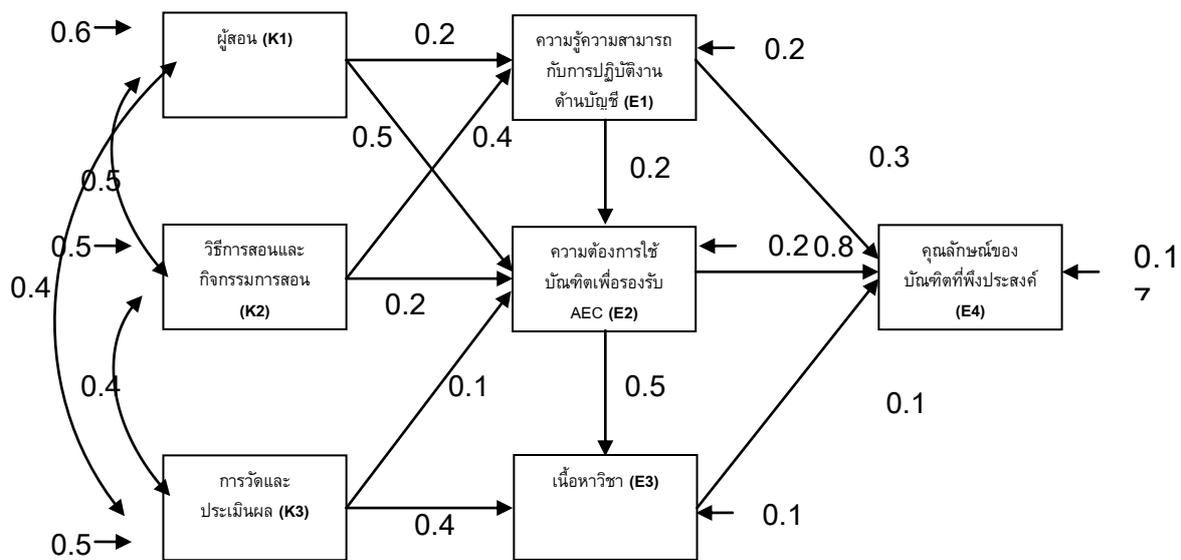
รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ คักรินทร์ ชนประชา (2550) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษา นอกระบบสำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาระบบการศึกษา ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งสองระบบเป็นอย่างดี วิธีการฝึกอบรมเป็นวิธีการที่เหมาะสมในแง่ของประโยชน์ที่ได้รับ ผลผลิต ระยะเวลา และการลงทุน เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานได้ตรงกับความต้องการ และเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้ประโยชน์ได้ทันทีตามความต้องการ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนมีความต้องการในการเรียนหลักสูตรบัญชี ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร และผู้ปกครองยังให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี เนื่องจากเห็นว่าเมื่อจบการศึกษาออกไปทำให้หางานทำได้ง่าย ได้รับเงินเดือนในอัตราที่สูง เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และยังเห็นว่าคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความพร้อมและมีศักยภาพในด้านการเรียนการสอน มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และมีชื่อเสียง ทั้งนี้ได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ฌูเลีย ยัมศิริ (2546: 18; อ้างถึง Vroom, 1970) และสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2547) (อ้างอิงมาจาก Sigmund Freud, 1948) กล่าวไว้ว่า บุคคลจะมีแรงจูงใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักขึ้นอยู่กับผลตอบแทนที่ได้รับ ความพอใจ และโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวัง และงานวิจัยของเจตน์ ไรจน์อัสเวสิทธิ์ (2547) กล่าวไว้ว่า สาเหตุของนักศึกษาที่เลือกเรียนในหลักสูตรต่าง ๆ ส่วนใหญ่ มาจากสาเหตุที่ว่า การเรียนในหลักสูตรดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในอนาคต ประกอบกับเมื่อดำเนินการสอบถามไปยังผู้ประกอบการในด้านคุณลักษณะของบัณฑิต ที่พึงประสงค์ชี้ให้เห็นว่า ผู้ประกอบการไม่เพียงต้องการบัณฑิตที่มีความเก่ง หรือมีความสามารถเพียงอย่างเดียว แต่สิ่งสำคัญที่ผู้ประกอบการต้องการ คือ บัณฑิตที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความรับผิดชอบ ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ (2547) และทัศนาศาสตร์ (2551) กล่าวว่า องค์ประกอบหลักที่นายจ้างต้องการ คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ (ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ) สำหรับในด้านของความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถในด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากงานที่เกี่ยวข้องกับด้านบัญชีด้วย เช่น ความสามารถในการตัดสินใจ วางแผนงาน การใช้คอมพิวเตอร์ การนำหลักสถิติมาใช้ในการประมวลผลทางบัญชี ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ และที่สำคัญต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกงานจากสถานประกอบการจริงมาแล้ว ซึ่งผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและฝึกทักษะให้แก่บัณฑิตก่อนจบหลักสูตร และเพื่อความกลมกลืนของประเด็นทางการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรบัญชี ของคณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาปัจจัยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ของด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และแนวทางการจัดทำหลักสูตรบัญชีในด้านเนื้อหา ผู้สอน วิธีการสอนและกิจกรรมการสอน และ ด้านการวัดผลและประเมินผล ที่มีผลต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่ผู้ประกอบการต้องการ ที่มีผลต่อการจัดการศึกษาในหลักสูตรบัญชีร่วมด้วย ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ผู้สอนและวิธีการสอนรวมถึงกิจกรรมการสอนมีอิทธิพลทางตรงต่อความรู้ความสามารถกับการปฏิบัติงานด้านบัญชี และความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การอาเซียน อีกทั้งยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ความสามารถให้กับบัณฑิต ดังนั้นการที่บัณฑิตจะมีความรู้ความสามารถที่ดีนั้นย่อมได้รับผลทางตรงมาจากอาจารย์ผู้สอน ซึ่งถ้าผู้สอนมีกรรมวิธีการสอนที่ดี ทันสมัย สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ ก็จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่ดีตรงตามที่สถานประกอบการต้องการ สำหรับด้านการวัดและประเมินผลนั้นมีอิทธิพลทางตรงต่อความ

ต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์อาเซียน และด้านเนื้อหาวิชา อีกทั้งยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เนื่องจากวิธีการวัดผลประเมินผลเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บัณฑิตมีทักษะและความสามารถที่พึงประสงค์ ซึ่งหากมีวิธีการวัดผลที่ดี เกณฑ์การวัดผลที่มีมาตรฐานก็สามารถทำให้บัณฑิต มีคุณลักษณะที่มีมาตรฐานตามมาด้วยเช่นกัน

หากพิจารณาถึงความรู้ความสามารถกับการปฏิบัติงานด้านบัญชี ความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์อาเซียน และด้านเนื้อหาวิชานั้น มีอิทธิพลทางตรงต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ เนื่องจากการที่จะวัดว่าบัณฑิตนั้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามความต้องการหรือไม่นั้นจะต้องถูกวัดจากความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านเนื้อหาวิชาที่ได้เล่าเรียนมา และมีความสามารถในด้านการวางแผนงาน การปฏิบัติการ การจัดการ การควบคุม องค์กร และการประสานงาน ซึ่งเป็นเป็นความสามารถที่จัดอยู่ในความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์อาเซียน ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรบัญชี คณะวิทยาการจัดการจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านบัญชีของบัณฑิต โดยเน้นให้มีเนื้อหาวิชาในด้านของการฝึกปฏิบัติในสถานที่จริง มากกว่าการเรียนแต่ในทฤษฎีหรือตำรา ซึ่งจะส่งผลให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการวางแผนงาน ทักษะ การทำงาน รวมถึงการติดต่อประสานงานกับผู้อื่นได้ดี ซึ่งจะส่งผลทำให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สถานประกอบการต้องการ ซึ่งสามารถพิจารณาผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสายงานด้านบัญชี ด้านความต้องการใช้บัณฑิตเพื่อรองรับสถานการณ์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) และแนวทางการจัดทำหลักสูตรบัญชีในด้านเนื้อหา ผู้สอน วิธีการสอนและกิจกรรมการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ที่มีผลต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่ผู้ประกอบการต้องการ ได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 การวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง พบว่า การเรียนในหลักสูตรบัญชีมีรายวิชาที่เพิ่มพูนทักษะทางวิชาชีพเฉพาะให้กับบัณฑิต เป็นหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในภาครัฐและเอกชน อีกทั้งคณะวิชามีความพร้อมและมีศักยภาพในด้านการจัดการเรียนการสอน คณะวิชาและมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ตลอดจนคณะวิชามีความเข้มแข็ง ทาง

วิชาการ และในขณะที่ด้านของภาพลักษณ์ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง มีการเรียนการสอนที่มีความทันสมัย และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม มีความพร้อมและมีศักยภาพในด้านการจัดการเรียนการสอน และมีความเข้มแข็งทางวิชาการ ดังนั้นคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้เพื่อฉกฉวยโอกาสต่างๆ มหาประโยชน์ ในการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนที่มีความสนใจได้เห็นถึงประโยชน์และโอกาสที่ได้รับเมื่อเข้ามาศึกษาในหลักสูตรบัญชีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในขณะที่จุดอ่อน พบว่า สาขาบัญชีเป็นวิชาที่ยาก และซับซ้อน เป็นวิชาที่ผู้เรียนอาจมีความเครียด และหลักสูตรบัญชี ไม่ค่อยมีการนำวิชาภาษาอังกฤษเข้ามาใช้ ดังนั้นหลักสูตรบัญชีควรจะควรจัดให้นักศึกษาได้มีสิทธิเลือกเรียนวิชาเลือกเสรีตามความสนใจของผู้เรียน และด้านการเรียนการสอน ควรจัดตารางเรียนให้มีความเหมาะสมและควรนำสื่อนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน ให้เกิดความหลากหลาย เช่น มีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาใช้ในการเรียนการสอน มีการจัดศึกษาคุณงาน ให้นักศึกษาได้เห็นสภาพจริงของการทำงาน ตลอดจนควรจัดซื้อวัสดุที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนที่ทันสมัยใช้งานได้จริงและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ผู้สอนควรเลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของวิชาการบัญชี เพราะสื่อการสอนที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้มากขึ้น และหากพิจารณาถึงคุณลักษณะของบัณฑิต พบว่า ผู้ประกอบการได้ให้ความสำคัญในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านซื่อสัตย์ และด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงาน ตามลำดับ ดังจะเห็นได้ว่า ในโลกของการทำงานในปัจจุบันคนที่เก่งก็ไม่ได้มีความสำคัญมาเป็นอันดับแรกเสมอไป ซึ่งในปัจจุบันบุคลากรที่ทุกองค์กรต้องการจะต้องเป็นผู้ที่ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีการทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบในงาน และมีคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้นในการเรียนการสอนของหลักสูตรบัญชีจึงควรมีการเสริมสร้างการเรียนของผู้เรียนให้รู้จักการทำงานเป็นทีม และมีการนำหลักธรรมาภิบาล จริยธรรมของนักบัญชี ตลอดจนกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในสายงาน มาสอดแทรกในเนื้อหาวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการทำงานและเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะได้ตรงกับ ความต้องการของสถานประกอบการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การดำเนินงานให้เหมาะสม ประกอบกับมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการด้านต่างๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงควรศึกษาเกี่ยวกับประเด็นการปรับกลยุทธ์ในการดำเนินงานทั้งในด้านเชิงรุก-เชิงรับ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต
2. ควรนำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาต่อในการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งอาจทำให้ผู้วิจัยได้ประเด็นการเรียนรู้ต่างๆ เพิ่มเติม และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองต่อการนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น และควรใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการเปิดหลักสูตรบัญชีใน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. 2556. ประชาคมอาเซียน. สืบค้นจาก www.mfa.go.th/asean/th/other.
- _____. 2556. การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. สืบค้นจาก blog.eduzones.com/aec/85546.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2548. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร. 2556. การพัฒนาหลักสูตรบัญชี. สืบค้นจาก www.management.su.ac.th.
- จำเนียร จวงตระกูล. 2540. การบริหารงานคือการบริหารคน. กรุงเทพมหานคร: หงสาเพรส.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. 2551. การศึกษาทำให้คนทำงานได้หรือไม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. 2551. วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักรินทร์ ชนประชา. 2550. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษานอกระบบสำหรับผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 2. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ สิริพุทไธสวรรณ. 2547. การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา: บัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมชาติ กิจรยรง. 2548. พัฒนาคน พัฒนางาน การบริหารบุคคลสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้ากรุป.
- Cronbach, L. 1951. "Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests." **Psychometrika** 6: 297-334.
- Mueller, R. 1996. **Basic Principles of Structural Equation Modeling: An Introduction to LISREL and EQS**. New York: Springer-Verlag.
- Freud, S. 1948. **Group Psychology and The Analysis of The Ego Sigmund Freud**. New York: Bantam Books.
- Good, C. 2003. **Dictionary of Education. Education**. New York: McGraw Hill.
- Hassall, T., Joyce, J., Arquero, J. & Donoso, J. 2001. "The Employers' Priorities: Vocational Skills and Capabilities for Management Accountants, Industry & Higher Education." **Industry & Higher Education** 15 (6): 421-429.
- King, I. 1996. "King's Theory of Goal Attainment." **Nursing Science Quarterly** 5: 19-26.
- Taba, H. 1962. **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt Brace and world, Inc.,